

[Søgaard.]

folketing eventuelt kan enes om. Nu bliver det jo ikke udgifter alene. Der vil til dels blive tale om nogle ændrede posteringer, dels om nogle mere rationelle former med besparelser, og ikke mindst vil gennemførelsen af et pædagogisk incitament i et ellers autoritært system efter min opfattelse være af meget stor betydning. De værnepligtige opnår en forholdsvis ligestilling økonomisk og socialt i forhold til andre unge, og det vil igen kunne smitte af på tilværelsen i forsvaret og må også formodes at virke positivt over for det, man kalder effektiviteten i forsvaret. Det vil også yderligere kunne anspre til en mere rationel brug af de værnepligtige, og samtidig kan forholdet mellem de værnepligtige og de civilt ansatte bedre afpasses.

Også den revision af det strafferetlige forhold, som vel nu skal ske, kan måske tage sit udgangspunkt i forbedrede aflønningsmuligheder, således at bødestraf, som jo forefindes i det civile liv, måske også kan indarbejdes i forsvarets strafferetlige afgørelser.

Et soldaterlønsprincip vil naturligvis blive dyrere, men vi vil også kunne drage en række fordele, som opnås ved, at aflønningsordningen passer bedre ind i et moderne samfundssystem. Heri indgår også, at det efter vor opfattelse er mere i overensstemmelse med menneskelig værdighed, at det arbejde, vi byder de unge under værnepligtsudvelsen, også betales på rimelig vis.

Vi imødeser derfor gerne en grundig kulegravning i et udvalg af hele spørgsmålet.

Forsvarsministeren (Ninn-Hansen): Hr. Søgaard takkede, med rette synes jeg, ordførerne for deres indstilling til forslaget, men specificerede ikke denne tak nærmere. Jeg tror imidlertid, at hr. Søgaard ligesom vi andre har bemærket den opdeling, der var imellem ordførerne i to grupper med hr. Søgaard selv og de tre regeringsordførere som naturligt interesserede i denne sag, interesserede i klimaudvalgets betænkning, i den effektivitet for forsvaret, som hr. Søgaard som forslagsstiller havde understreget, og så den anden gruppe bestående af de såkaldte venstreorienterede her i salen, der alle havde indvendinger, gik imod forslaget og jo i hvert fald ikke ønskede den effektivitet,

som forslagsstillerne har understreget. Jeg synes i hvert fald, det var noget ret centralt at bemærke denne forskel, og jeg er også overbevist om, at hr. Søgaard og hans parti har bemærket den.

Vedrørende de enkelte bemærkninger, der er fremsat til mig, vil jeg gerne sige til hr. Juul-Madsen og hr. Holger Hansen og også hr. Bilgrav-Nielsen, der var inde på spørgsmålet om forsorgsloven, at jeg vil gerne tage en drøftelse med socialministeren om at tage denne lovgivning op til revision. Det er nok rigtigt, som det er blevet påpeget, at der kan være forskellige ting at ændre.

Jeg kan også tilslutte mig de bemærkninger, der blev fremsat af hr. Juul-Madsen og hr. Holger Hansen dels om betydningen af at forbedre indkvarteringsforholdene og give det en meget høj prioritet, dels om budgetterne i sammenhæng med det forslag, der er fremsat her af socialdemokratiet.

Hr. Bilgrav-Nielsen berørte spørgsmålet om uligheden, og hr. Søgaard var inde på det samme, uligheden imellem dem, der ikke blev indkaldt, og de andre. Jeg refererede før til udtalelserne på det møde med talsmændene, jeg havde holdt, der var inde på, at de pågældende skulle yde noget til gengæld. Om en sådan ordning overhovedet er mulig, kan vi jo være tvivlende over for, men jeg har altså refereret, at det er blevet anført. Men det kunne vel nok være ønskværdigt at få, så vidt det overhovedet er muligt, en ligestilling imellem de unge mænd, sådan at flest muligt blev indkaldt. Det er et spørgsmål, som jeg mener vi skal overveje i forbindelse med tjenestetidsfastsættelsen og også nødvendigvis må overveje, hvis der bliver tale om en reduktion af denne. Så må det være naturligt, at vi ikke opretholder den nuværende praksis, hvor, jeg tror, det var 30 pct., hr. Søgaard nævnte — og det er jo rigtigt — udgår og ikke kommer ind. Vi må tilstræbe, at værnepligten bliver mest muligt lige for alle, altså at det kun er dem, der har særlige grunde til ikke at kunne bestride en tjeneste eller ønsker at blive placeret et andet sted, at det kun er dem, der ikke indkaldes, men at det ellers er sådan, at andre må regne med at blive indkaldt, så vi på den måde får størst mulighed.

Ja, hr. Kurt Brauers bemærkninger om hele forsvarspolitikken skal vi vel ikke tage